Systematisk kultur- og holdningsendring som forutsetning for å styrke relasjoner og inkludering i skolen

Ingrid Elisabeth Nygaard, Psykolog og PP-rådgiver i PPA

Hanne Margrethe Olsen, assisterende kommunaldirektør og avdelingssjef i PPA

Veileder lærerne i psykisk helse

Per Halvorsen

29. september 2016 (endret 18. januar 2017)



Lærerne i Skedsmo peker ikke lenger på elevene når elevene strever. De peker på seg selv og læringsmiljøet og får blant annet veiledning av PP-psykologer om barns psykiske helse.

Det har skjedd en snuoperasjon i Skedsmo-skolenes holdning til hva som er nøkkelen til godt læringsmiljø. Det opplyser avdelingssjef for Pedagogisk-psykologisk avdeling (PPA), Hanne Margrethe Olsen. Lærerne er utpekt til midtpunkt i arbeidet for å utvikle gode læringsmiljøer.

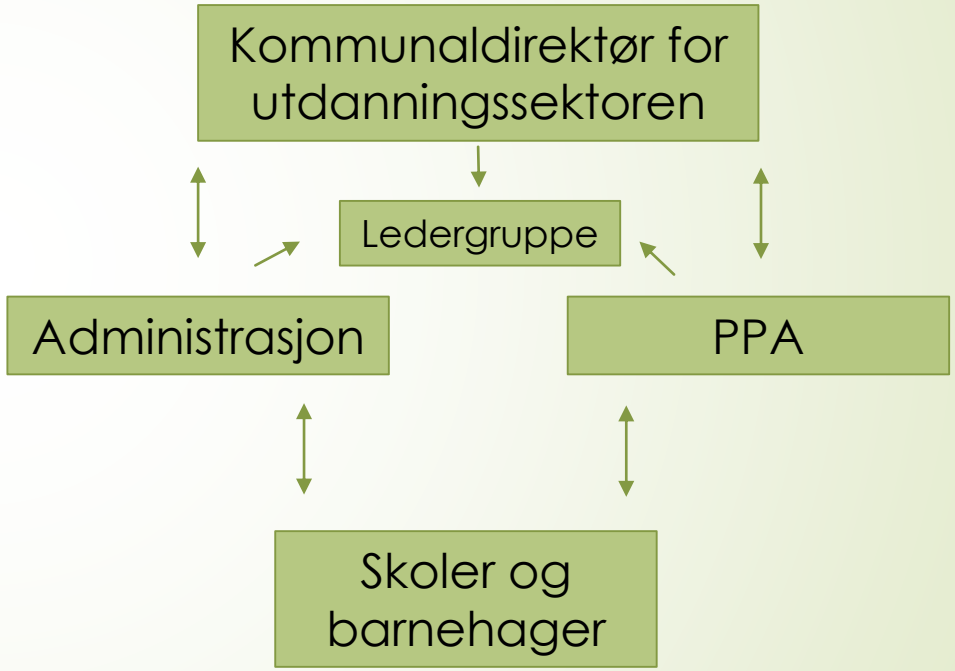
SKEDSMO KOMMUNE

Kort om bakgrunn

- 2009 Elever med atferdsvansker utfordret hele organisasjonen.
- Politisk vedtak – opprettet TOFU –hjelpe skolene i møte med utagerende elever
- Voksende kunnskapsbase om læring og læringsmiljø
- Manglet felles språk

Vår kontekst

- PPA (PP-tjenesten) er tett på skoleeier
- Åpne for endring og innovasjon i skolen



SKEDSMO KOMMUNE

Analytisk organisasjonsutvikling

- Vi har svaret!
- Ikke helt.
- Oj, det er mye vi ikke kan
- Dette krever noe av oss
- Vi må jobbe med oss selv

- Kunnskapsgrunnlaget
- Eierskap til praksisendringen
- Plan for kvalitetssikring av læringsmiljøet
- Implementeringskunnskap
- Kunnskap om ulike skolekulturer
- Kunnskap om profesjonalitet
- Kunnskap om kommunikasjon
- Kunnskap om relasjon

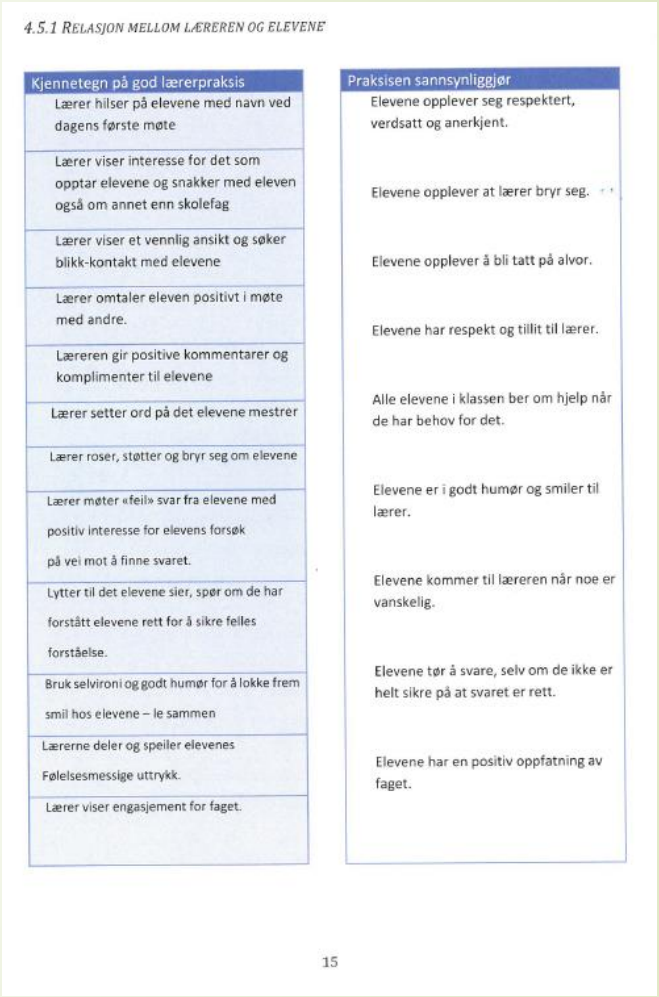
Plan for kvalitetssikring av læringsmiljøet

Skoleeier

Skoleledelse

Lærere





4.5.1 Relasjon mellom læreren og elevene

Kjennetegn på god lærerpraksis	Praksisen sannsynliggjør
Lærer hilser på elevene med navn ved dagens første møte	Elevene opplever seg respektert, verdsatt og anerkjent.
Lærer viser interesse for det som opptar elevene og snakker med eleven også om annet enn skolefag	Elevene opplever at lærer bryr seg.
Lærer viser et vennlig ansikt og søker blikk-kontakt med elevene	Elevene opplever å bli tatt på alvor.
Lærer omtaler eleven positivt i møte med andre.	Elevene har respekt og tillit til lærer.
Læreren gir positive kommentarer og komplimenter til elevene	Alle elevene i klassen ber om hjelp når de har behov for det.
Lærer setter ord på det elevene mestrer	Elevene er i godt humør og smiler til lærer.
Lærer roser, støtter og bryr seg om elevene	Elevene kommer til læreren når noe er vanskelig.
Lærer møter «feil» svar fra elevene med positiv interesse for elevens forsøk på vei mot å finne svaret.	Elevene tør å svare, selv om de ikke er helt sikre på at svaret er rett.
Lytter til det elevene sier, spør om de har forstått elevene rett for å sikre felles forståelse.	Elevene har en positiv oppfatning av faget.
Bruk selvironi og godt humør for å lokke frem smil hos elevene – le sammen	
Lærerne deler og speiler elevenes følelsesmessige uttrykk.	
Lærer viser engasjement for faget.	

15

SKEDSMO KOMMUNE

Relasjoner

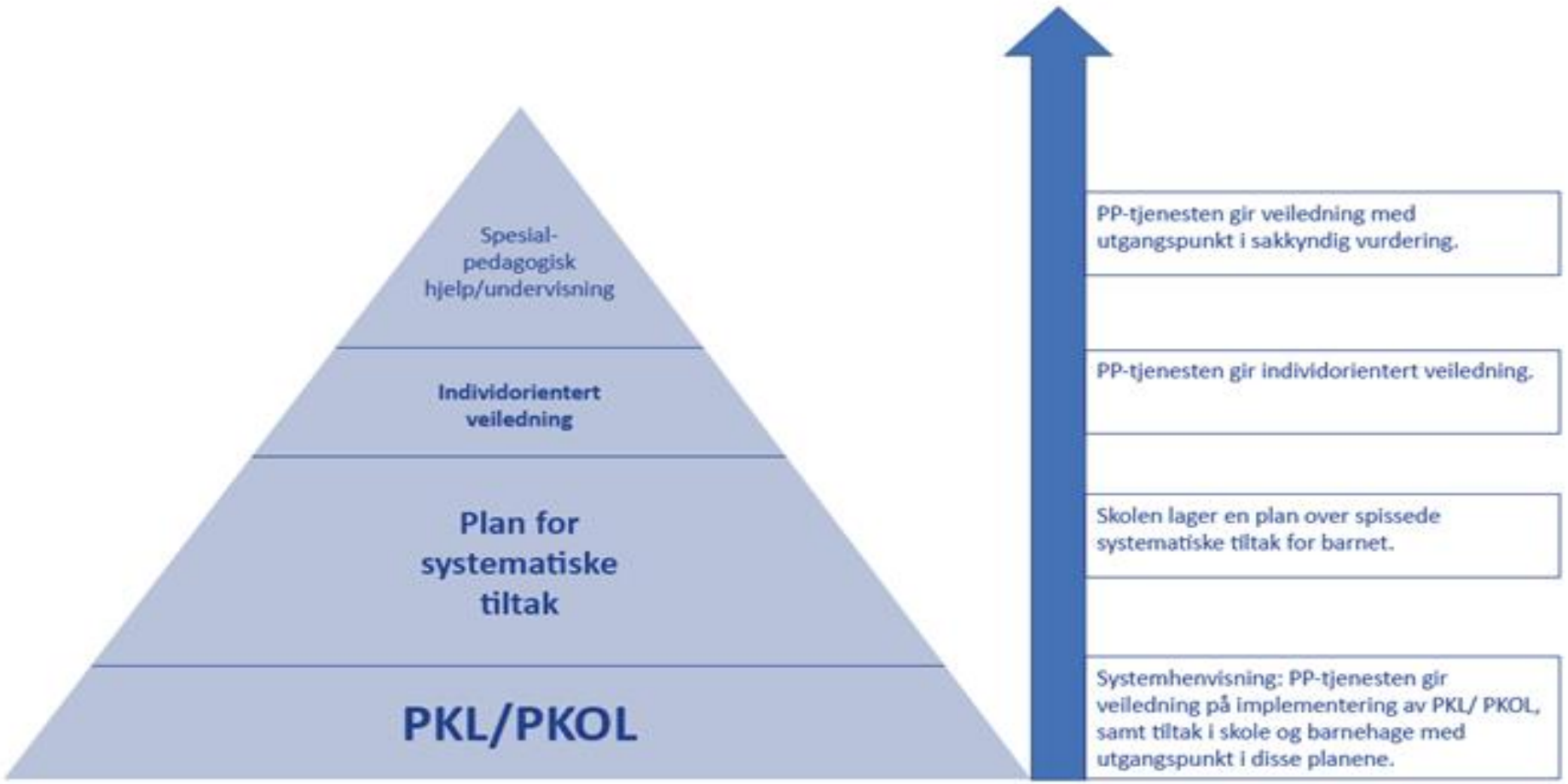
Psykologen i PPA

- Fra pedagogisk-tjeneste - til pedagogisk-psykologisk-tjeneste
  - Rolle, kompetanse og innovasjoner
- Intern organisering .
  - Bevisst rekruttering
- Mandat: God psykisk helse skapes ikke i helsevesenet, men der hvor barn og unge er, i barnehager og skoler" Arne Holte,
- Kompetanseutvikling-/trygging i hele organisasjonen

Innovasjoner og prosjekter

- Mestrende barn
  - Forebyggede tiltak i grupper, for barn og foreldre
- SSV
  - Psykoedukativt tiltak for barn med spesifikke språkvansker, deres foreldre og lærere
- LVPH (lærerfokusert veiledning i psykisk helse)
  - Kurs og veiledning for alle skoler
- Psykisk helse-undervisning 5.trinn
- Individorientert veiledning

Individorientert veiledning



Advokat eller brobygger

- Det er lett å være advokat fordi: du trenger ikke forholde deg til kompleksitet,
- Den fundamentale attribusjonsfeilen (hva gjør læreren feil, hvilke egenskaper tilskrives en lærer som ikke mestrer jobben sin).
- Hvordan skaper vi endringer hos lærerne/skolen? Hva skaper motivasjon? Opplevelsen av mestring

Avsluttende ord…

- Bruk deres særlige kompetanse til å styrke systemene barn og unge er en del av når de er sammen med andre enn familien
- Skaff dere handlingsrom som psykologer i PP-tjenesten
- Vurder hvordan du kan bruke din kompetanse i utdanningssektoren
- Barn og unge trenger trygge, sterke og kloke voksne

SKEDSMO KOMMUNE